

Protocol ziekteverzuim basisonderwijs

Inleiding

De aanpak van ongeoorloofd verzuim is bij wet geregeld, de aanpak van geoorloofd verzuim echter niet. Daarom wil de Jeugdgezondheidszorg Schijndel (onderdeel van GGD Hart voor Brabant) een pilot starten met betrekking tot ziekteverzuimbegeleiding voor het basisonderwijs.

Verzuim kan leiden tot leerachterstanden, wat vervolgens kan leiden tot uitstroom naar een lager onderwijsniveau. Ook kan het verzuim invloed hebben op de omgang van kinderen met klasgenoten en op hun zelfstandigheid. Het is dan ook van groot belang om vroegtijdig en adequaat te handelen in geval van langdurig of frequent ziekteverzuim bij uw leerlingen.

Achter schoolverzuim schuilt vaak andersoortige problematiek, bijvoorbeeld een onrustige thuissituatie of leer- en motivatieproblemen. Leerlingen kunnen ook lichamelijke klachten (zoals hoofdpijn of buikpijn) hebben, veroorzaakt door stress of leefstijl. Sommigen zijn bekend met een aandoening (zoals astma, diabetes of migraine) waarvoor ze behandeld worden. Anderen hebben psychische klachten of gedragsproblemen. Door te weten wat de oorzaken van het ziekteverzuim zijn, kunnen de leerlingen beter begeleid worden, zodat ze zo snel en goed mogelijk (weer) naar school kunnen gaan.

Aandacht voor ziekteverzuim vergt een integrale aanpak en nauwe samenwerking tussen school, GGD en indien nodig de leerplichtambtenaar. Systematisch aandacht en zorg besteden aan het ziek gemelde kind en de inzet van ziekteverzuimbegeleiding heeft een preventief effect: de omvang van schoolverzuim neemt af, de ouderbetrokkenheid bij school en het welbevinden van het kind nemen toe.

Het ziekteverzuimprotocol voor de school

1. School geeft in de schoolgids aan wanneer, hoe en bij wie ziekte gemeld moet worden en benoemt hierin ook de rol van de GGD. Daarnaast wordt vermeld dat bezoeken aan dokter, tandarts, fysiotherapie ed. zoveel mogelijk buiten schooltijd moeten worden gepland.
2. De leerkracht registreert en monitort het (ziekte)verzuim van de leerling.
3. Op de dag van ziekmelding neemt de leerkracht / IB-er telefonisch contact op met ouders en informeert naar:
 - De reden van de ziekmelding

- De termijn waarbinnen ouders verwachten dat hun kind weer naar school kan komen
4. Indien de leerling na 3 schooldagen nog niet op school is, neemt de leerkracht / IB-er opnieuw telefonisch contact met ouders op. Indien telefonisch contact niet mogelijk is en / of onvoldoende informatie oplevert, vindt er een huisbezoek door de leerkracht / IB-er plaats.
 5. Bij twijfel over (de aard van) het ziekteverzuim en / of indien er sprake is van opvallend ziekteverzuim (zie onderstaande criteria) maakt de leerkracht / IB-er een afspraak voor een gesprek met ouders. In het gesprek kunnen de volgende punten aan de orde komen:
 - Zorg / aandacht voor de leerling.
 - Voorkomen dat leerachterstanden ontstaan.
 - Bekijken op welke wijze het onderwijs weer hervat kan worden.
 - Nagaan of er sprake is / zou kunnen zijn van onderliggende problematiek.

Criteria voor opvallend ziekteverzuim:

- *Meer dan 4 dagen ziekgemeld verspreid over de afgelopen maand.*
- *Ziekteverzuim van meer dan één week aaneengesloten.*
- *In een periode van 2 maanden drie keer (of meer) voor één of twee dagen ziekgemeld.*
- *Op een andere manier opvallend ziekteverzuim (bijv. leerlingen die altijd op een bepaalde dag ziek zijn of regelmatig ziek naar huis gaan).*

6. Het gesprek tussen leerkracht / IB-er en ouders kan meerdere resultaten opleveren, te weten:
 - Gesprek met leerkracht / IB-er volstaat.
 - Bij andere verzuimredenen dan ziekte / gezondheid wordt de leerling bij de leerplichtambtenaar gemeld.
 - Er is sprake van onderliggende problematiek en / of een gezondheidsprobleem. De IB-er verwijst naar de jeugdarts van de GGD. In dat geval vult de leerkracht / IB-er samen met ouders het "Aanmeldformulier ziekteverzuim" (bijlage 1) in.
7. Nadat de leerling weer op school is, blijft de leerkracht de aanwezigheid van de leerling monitoren.

Wat doet de GGD?

1. De jeugdarts van de GGD nodigt de leerling en ouders, in principe binnen twee weken, uit voor een gesprek. Een consult duurt circa 45 minuten en is vertrouwelijk. De IB-er wordt op de hoogte gebracht van de datum van het gesprek.
2. Na afloop van dit gesprek stelt de jeugdarts een advies op voor school, leerling en ouders. Daarin adviseert de jeugdarts of de betreffende leerling wel of niet (volledig) kan deelnemen aan het lesprogramma en onder welke voorwaarden.

3. De jeugdarts koppelt door middel van het formulier “Terugkoppeling ziekteverzuimbegeleiding” (bijlage 2) het resultaat van het gesprek en de gemaakte afspraken terug aan de IB-er en ouders. NB: de jeugdarts koppelt (medisch) inhoudelijke informatie alléén met toestemming van de ouders terug aan de school.
4. Indien de jeugdarts aan school terugkoppelt dat het ziekteverzuim ongeoorloofd is, doet school een melding bij leerplicht en vermeldt hierbij de bevindingen van de jeugdarts.
5. Bij ziekteverzuim met aanzienlijke bijkomende problematiek wordt de leerling aangemeld bij het Basisteam Jeugd & Gezin.
6. Indien de leerling en ouders zonder bericht niet op de afspraak verschijnen, neemt de jeugdarts contact op met de IB-er om te bespreken wat de volgende stap zal zijn.
7. Als de eerder gemaakte afspraken niet worden nagekomen en / of niet tot het gewenste resultaat leiden, neemt de IB-er opnieuw contact op met de jeugdarts.

Wat doet de leerplichtambtenaar?

1. De leerplichtambtenaar kan op drie momenten ingeschakeld worden:
 - Via een directe verwijzing door de IB-er bij aanwijzingen voor ongeoorloofd ziekteverzuim.
 - Via een melding door de school na onderzoek door en op verzoek van de jeugdarts van de GGD.
 - Na bespreking in het zorgteam.
2. De leerplichtambtenaar houdt de IB-er op de hoogte van (het verloop van) de verzuimaanpak.

BIJLAGE 1

AANMELDFORMULIER ZIEKTEVERZUIM

Uitgangspunt is dat onderstaande informatie met ouders besproken is.

Naam leerling :
Geboortedatum leerling :
Telefoonnummer ouder(s) :
E-mailadres ouder(s) :
Naam school / groep :
Naam leerkracht / IB-er :
Datum :

Reden van aanmelding aankruisen (verzuimoverzicht toevoegen)

1. Meer dan 4 dagen ziek gemeld verspreid over de afgelopen maand.	
2. Onduidelijk ziekteverzuim van meer dan één week achter elkaar.	
3. In een periode van 2 maanden drie keer (of meer) één of twee dagen ziek gemeld.	
4. Op een andere manier opvallend ziekteverzuim (bijv. leerlingen die altijd op een bepaalde dag ziek zijn of regelmatig ziek naar huis gaan).	

1	Zijn er eerdere ziekmeldingen geweest en is hier een patroon in te ontdekken?	
2	Wat is volgens ouders de reden van de ziekmelding(en)?	
3	Is de leerling onder controle van de huisarts/specialist? Zo ja, bij wie? Is er een diagnose gesteld/bekend?	
4	Is er sprake van probleemgedrag en/of zijn er zorgen over de thuissituatie?	
5	Is het BJJ/CJJ betrokken bij de leerling/het gezin?	
6	Zijn er andere vormen van verzuim (spijbelen, te laat komen)? Zo ja, welke? Is de leerplichtambtenaar betrokken?	
7	Welke acties zijn er door school ondernomen (graag met datum)? Resultaat?	

BIJLAGE 2

TERUGKOPPELING ZIEKTEVERZUIMBEGELEIDING

Uitgangspunt is dat onderstaande informatie met ouders besproken is.

Naam leerling :
Geboortedatum leerling :

Gegevens jeugdarts Naam: Telefoonnummer: E-mailadres:
Datum contact:
Soort gesprek ☐ 1 ^e gesprek. ☐ Vervolgcontact.
Gespreksvorm ☐ Gesprek met ouders. ☐ Gesprek met leerling en ouders. ☐ Telefonisch gesprek met ouders.
Relevante informatie voor school (met toestemming ouders):
Conclusie ☐ Leerling kan volledig aan het lesprogramma deelnemen. ☐ Leerling kan deels aan het lesprogramma deelnemen (zie afspraken / advies aan school). ☐ Leerling kan niet aan het lesprogramma deelnemen (zie afspraken / advies aan school).
Concreet met leerling en ouders gemaakte afspraken:

Acties jeugdarts

- Geen.
- Overleg / verder onderzoek nodig, definitieve terugkoppeling volgt zo spoedig mogelijk.
- Jeugdarts volgt het ziekteverzuim via:
 - vervolgesprek over ...
 - telefonisch contact met ouders over ...
 - aanmelding zorgteam / BJG.
 - anders, namelijk ...

Advies aan school

- Geen verdere actie vanuit school, jeugdarts blijft volgen.
- Nieuw ziekteverzuim meteen melden aan jeugdarts.
- Indien ziekteverzuim weer voldoet aan criteria verzuimprotocol opnieuw melden bij jeugdarts.
- Schoolgerelateerde problematiek aanpakken.
- Melden bij leerplichtambtenaar indien verzuim gelijk blijft of toeneemt.

De inhoud van dit formulier is mondeling met ouders besproken en wordt ter kennisgeving aan zowel school als ouders doorgestuurd.

BIJLAGE 3: stroomschema ziekteverzuim basisonderwijs

Legenda
Ouders
School
Jeugdarts
Leerplicht

